

„Odpustiť“

Suspírium: „Synovia Siona, jasajte a tešte sa z Hospodina, svojho Boha (Joel 2,23a).“ Amen.

Začiatočná pieseň: Chválospev č. 151: „Pane Bože, žehnaj a nám svoju pomoc daj...“

Vzdych: „Tvoje zľutovanie, Hospodin, je veľké, oživ ma podľa svojich rozhodnutí (Žalm 119,156).“ Amen.

Modlitba

Drahý Ježiš, môj Pane! Tvojím dielom je, že bez strachu a bez poníženia môžem slúžiť Hospodinovi po celý život. Nemusím sa báť vlastných hriechov, lebo poznám Tvoju milosť. Ty jediný si ma zmieril s mojím Bohom svojou službou na kríži. Celé Tvoje smerovanie do Jeruzalema je o mne. Už nemusím sa považovať za vzdialeného, lebo v Tebe je bližšie každý: môj Hospodin i môj blížny. Už nemusím sa pridržiavať mojich kolísavých myšlienok, lebo Ty mi daruješ vieru. Už nemusím clivieť kvôli svojej sebeckej neláske, lebo Ty vo mne prebudiš to, čo si vykonal. Prosím Ťa, môj Pane, drahý Majster, zostaň po mojom boku, aby som mal istotu, že Ty ma nikdy neopustiš. Vyučuj ma i dnes, aby na moje otázky si zodpovedal len Ty sám. Nemám čo skrývať pred Tebou, drahý Spasiteľ, lebo Ty si už všetko zariadil. Ty si mi odpustil, Ty si mi daroval večný život, Ty si ma povýšil a moje dlhy sú zmyté Tvojou krvou. Pomôž mi v boji proti hriechu. Zabojuj o mňa i v túto hodinu skrze Ducha Svätého a Tvojho živého slova, lebo viem, každý život Ti je vzácny. Modlím sa za moje povolanie, za službu v cirkevnom zbore, daj, aby všetky moje prekážky boli Tebou odstránené a v nádeji sa Ti zverujem, lebo Ty vieš lepšie, čo mi spolu pôsobí za dobré. Amen.

Biblický text: Evanjelium podľa Matúša 18,21-35

Slovo Božie, na základe ktorého Vám zvestujem radostnú zvesť evanjelia skrze Ducha svätého je zapísané v Evanjeliu podľa Matúša v osemnástej kapitole od dvadsiateho prvého až tridsiatich piatich veršoch nasledovne:

„Vtedy pristúpil k nemu Peter a povedal: „Pane, keď sa brat prehreší proti mne, koľkokrát mu mám odpustiť? Či až sedem ráz?“ Ježiš mu odpovedal: „Hovorím ti, nie sedem ráz, ale až sedemdesiatkrát sedem. Preto sa nebeské kráľovstvo podobá kráľovi, ktorý chcel účtovať so svojimi sluhami. Keď začal účtovať, priviedli mu jedného, ktorý mu bol dlžný desaťtisíc talentov. Pretože mu ich nemohol vrátiť, pán rozkázal predať jeho, jeho ženu, deti i všetko čo mal, a dlh splatiť. Tu mu sluha padol k nohám a na kolenách ho prosil: ‚Pozhovej mi a všetko ti vrátim.‘ Pán sa nad sluhom zľutoval, prepustil ho a dlh mu odpustil. Len čo ten sluha odišiel, stretol jedného zo svojich spolusluhov, ktorý mu bol

dlžný sto denárov. Chytil ho, škrtil a volal: ‚Vráť, čo si dlžný!‘ Spolusluha mu padol k nohám a prosil ho: ‚Pozhovej mi a vrátim ti.‘ Ten však nechcel, ale odišiel a uvrhol ho do väzenia, kým mu nesplatí dlžobu. Keď jeho spolusluhovia videli, čo sa stalo, veľmi sa zarmútili. Išli a oznámili svojmu pánovi všetko, čo sa stalo. Tu si ho pán zavolať a povedal mu: ‚Ty zlý sluha, odpustil som ti celý dlh, pretože si ma prosil. Nemal si sa teda aj ty zľutovať nad svojím spolusluhom, ako som sa ja zľutoval nad tebou?‘ Jeho pán sa rozhneval a vydal ho mučiteľom, dokiaľ nesplatí celú dlžobu. Tak aj môj nebeský Otec urobí vám, ak neodpustíte každý zo srdca svojmu bratovi.“

Milí bratia a milé sestry, kajúcne kresťanské zhromaždenie v Pánu Ježišovi!

Toto Ježišovo podobenstvo je krásnym výkladom odpustenia, za ktoré sa modlíme každý deň v modlitbe Pánovej. Petrová otázka o odpustení je najdôležitejšou otázkou, veď urovnáva vnútorné vzťahy. Podobenstvo predkladá tri veľké scény, v ktorom vystupujú veriteľ a dlžník. Medzi veriteľom a dlžníkom je obrovská priepasť, ktorú predstavuje práve dlh. Jeho astronomické vyčíslenie hovorí o tom, že dlžník to nikdy v živote nesplatí. Jednoducho na to nemá. 10.000 talentov sa pohybuje okolo sumy, ktorá predstavovala celý štátny rozpočet Izraela v období Herodesa Veľkého, ktorý viedol prepychový štýl života. Doprial si pompéznosť a potrpel si na sláve. Pre porovnanie v Ježišovom období v celej Galileji a Pérey sa ročne údajne vyzbieralo na daniach len dvesto talentov zlata. Bolo nemysliteľné, že čiastku, ktorá sa pohybuje „vo vyšších kruhoch“, obyčajný smrteľník by vedel vysporiadať z vlastných rezerv. Je to nad rámec reálnych možností človeka. Je to nad naše sily. Je to nad naše schopnosti. Je to práve to, čím sa nebudeme môcť bez pomoci Božej vysporiadať. Tento vyčíslený dlh je tragickosť človeka. Naša drsná realita. Áno, my, ľudia žijeme s obrovskými dlžobami voči Bohu. Tento dlh je nám každodenne nastavený ako zrkadlo. Pozícia dlžníka je predurčená práve nám, ľuďom. Hriech, pohoršenie je naším dlhom, milí bratia a milé sestry. Jeho obrovská vyčíslená suma je jednoznačná a i dnes aktuálna. Symbolických 10.000 talentov hovorí o nás. Ježiš nás učí vysporiadať s tým, čo nie je v našich rukách. Ježiš nás učí, aby sme prosili. Dlžník prosí. Sluha je na

kolenách. Sluha padá k nohám kráľa. Kiežby sme sa naučili takto bojovať proti vlastným hriechom! Modliť sa. Padnúť na kolená. Prosiť ustavične o odpustenie a bojovať proti hriechu nariekáním a vzývaním Božieho mena. Prosiť Kráľa, ktorý má moc odpustenia. Jedine kráľ má tú možnosť, aby nám náš dlh vyrovnal. Len On má prostriedok odpustenia v ruke. On má v sebe zľutovanie. Jeho zľutovanie je veľké a podivuhodné, ako koná: „*Pán sa nad sluhom zľutoval, prepustil ho a dlh mu odpustil.*“ Toto je prístup nášho Pána. Taký je jeho prístup k našim dlhom. Boh totiž nepozná inú možnosť. U Boha odpustiť, zmilovať sa, prepustiť je samozrejmosťou voči neposlušnému. Boh vždy obvyklou cestou zmierenia pokúša zlikvidovať vzťah dlžníka a veriteľa. On urovná vnútorné vzťahy. Urovná to, čo bolo bolestivé. Urovná to, čo by zničilo dlžníka i celú jeho rodinu. Urovná to, čo by uvrhlo dlžníka do žalára. Boží zámer s nami i napriek astronomickým skutočnostiam, je ozajstný život. Boží zámer s nami i napriek vyčísleným dlhom, je usporiadaný spôsob života. Boží zámer s nami i napriek otázkam „koľkokrát“, je jednoznačný. On pozná len jednu cestu: Raz a navždy. Jeho alternatíva je odpísanie celého dlhu. Toto je skutočné odpustenie. Za toto sa modlíme: „Odpusť nám naše viny.“ (Mt 6,12) Boh pozná iba jednu cestu. Má pre nás pripravené jedno odpustenie, a to vo svojom Synovi, v našom Pánovi – v Kristovi na Golgotskom kríži. Len v Ňom a len raz. On nepozná sedemkrát, on nepozná sedemdesiat sedemkrát. Iba raz. Iba v Ňom. Iba On. Iba. Toto trojpísmenkové uistenie z nebies nám pomôže uvedomiť si naše dlhy: „Iba“ Naše vykoľajené životy, naše zabudnuté príbehy, naše dlžoby, vyčíslené i nevyčíslené šifry našich životov sú zlikvidované jedine v Kristovi – Solus Christus. On má moc všetko odpustiť. On má moc všetko zmeniť. Iba On. Druhá scéna je o nás. Hovorí o tom, kto prežil nebeské jednanie na vlastnej koži dlžníka, a ako by mal konať i on. Všemohúci kráľ vypestoval náležitý vzťah k spolusluhovi, nech mu to slúži ako príklad v pestovaní vzťahov k blíznym. Je to jednoduché: Ako s Tebou zaobchádzal kráľ, mal si aj ty nasledovať Jeho príklad. Ved’ pre porovnanie, dlh

sluhu predstavoval smiešne nízku sumu oproti tomu, čím si bol zadlžený ty. Človek, dlžník, ktorému odpustili, sa nevie zmieriť s dlžobami svojho blížneho. Jeho postup a prístup je opačný. To je ešte väčšia tragédia človeka. Čo je pre Neho také prirodzené: „kráľ mi odpustil“, práve to nedopraje svojmu dlžníkovi. Buďme si úprimní, Boží ľudia. Aj z nás chýba veľkorysosť Kráľa. Nám bolo odpustené, ale toho nie sme schopní. Voči nám to je samozrejmosť, ale ak to máme konať my, to je absurdné. Ja nie. Ja neodpustím. Ja si to nepripustím. Ja si to nežiadam. Nevie a nechcem. Najväčšou potrebou človeka, ktorý sa obrátil k Pánovi, a ktorému bolo odpustené, je práve to. My, drahí kresťania, práve to potrebujeme. Odpustenie jeden druhému. Naše vzťahy zostanú nezmenené, rozlomené, prelomené, zničené, ak v našom srdci, v našom vnútri nenastane zmena. Modliť sa za odpustenie svojmu bratovi je dôležitejšie ako sa nariekať nad vlastnými hriechmi. Zo srdca odpustiť svojmu bratovi znamená, všetko odpustiť. Najväčšia potreba človeka je modliť sa za odpustenie iným, *„lebo ak vy odpustíte ľuďom ich previnenia, aj vám odpustí váš nebeský Otec. Ale ak vy neodpustíte ľuďom, ani vám váš nebeský Otec neodpustí vaše previnenia (Mt 6,14-15).“* Neodpustí vám náš nebeský Otec. Toho sme svedkami i v podobenstve. Definitívne rozhodnutie je v našich rukách. Ako budeme konať my? „Tak ako my odpúšťame.“ My sa pýtame spoločne s Petrom: „koľkokrát Pane?“ ale Pán sa nás pýta na naše konanie: *„Nemal si sa teda aj ty zľutovať nad svojím spolusluhom, ako som sa ja zľutoval nad tebou?“* Drahí bratia, milé sestry: „Bude nám odpustené?“ Konáme ako Pán života a smrti, alebo ako veriteľ, ktorý cíti potrebu uvrhnúť toho druhého do väzenia, aby získal všetko, čím mu je dlžný ten dotyčný. Zarmútíme celé spoločenstvo, našich spolusluhov, alebo sa v srdci vyrovnáme s Pánom, ktorý vie, čo je skutočné odpustenie, a s blížnym, ktorým budeme konať tak, ako s nami jednal náš Kráľ, Ježiš. Budeme dobrými alebo zlými sluhami v Pánovej vinici? Náš údel bude Bohom garantovaná sloboda alebo uvrhnutie do väzenia? Bratislavskí spolusluhovia, vkladám do našich srdc slová Jozue, ktoré sú

jednoznačné: „Ak sa vám nepáči slúžiť Hospodinovi, vyvolte si dnes, komu chcete slúžiť: či bohom, ktorým slúžili vaši otcovia za Veľriekou, alebo bohom krajiny Amorejčanov, v ktorej bývate. Ja však i môj dom budeme slúžiť Hospodinovi (Joz 24,15).“ „Milosť nech je s nami všetkými!“ (Žid 13,25) Amen.

Modlitba:

Drahý náš nebeský Otče, milujúci a milostivý Pán v Kristovi zjavenej pokore! „V Ňom sa odvažujeme pristupovať v dôvere skrze jeho vieru (Ef 3,12)“, lebo vieme, že nie sem hodní na Tvoju veľkorysosť. Ty si nám odpustil, vieme, že Tvoje zľutovanie nad nami všetkými je skutočné a obrovské. Ďakujeme Ti, že i dnes sa nás učíš modliť za správne a pravdivé odpustenie. Vyznávame Ti, že sme bojazliví a neskúsení v odpúšťaní. Živo v nás pôsobí, každé naše predstúpenie pred Teba a vyznanie hriechov, ale takú nemotornosť nikdy necítíme, ako keď máme odbremeniť toho druhého. Sme maloverní, neskúsení v odpúšťaní. Odpusť nám Pane, ale dobre vieme, že „kde sa rozmohol hriech, tam sa ešte väčšmi rozmohla milosť (R 5,20).“ Vrúcne Ťa prosíme drahý Hospodine náš, aby Tvoja milosť ovládla naše srdcia skrze spravodlivosť k večnému životu skrze Ježiša Krista, nášho Pána (R 5,21).“ Ty dobre vieš, drahý Kriste, že v úzkosti len k Tebe voláme a cítime sa „Odvrhnutý spred Tvojej tváre.“ Prosíme vypočuj náš úpenlivý hlas, keď k Tebe voláme o pomoc (Žalm 31,23).“ Príď a požehnaj naše vzťahy, naše vnútorné cítenie voči bratom a sestrám, naše hriechy z nedbalosti. „Ježiš, Syn Dávidov, zmiluj sa nado mnou (Mk 10,46-47), nad mojimi vzťahmi v rodine, v cirkevnom zbore, v pracovnom kolektíve, v tímoch spolusluhov. Daruj nám stratenú dôveru medzi tými, ktorí nami opovrhujú, aby sme zo srdca vedeli odpustiť. Pre vernosť Kráľa vypočuj našu modlitbu. Amen.

Modlitba Pánova

Ofera: „Ale Zachej povedal Pánovi: „Pane, polovicu svojho majetku dávam chudobným a ak som niekoho v niečom oklamal, vrátim to štvornásobne.“ (Lk 19,8)

Požehnanie: „navzájom sa znášajte a odpúšťajte si, najmä ak by mal niekto niečo proti niekomu. Ako Pán odpustil vám, tak aj vy odpúšťajte druhým! Nadovšetko sa však odejte láskou, ktorá je zväzkom dokonalosti.“ (Kol 3,13-14)

Záverečná pieseň: Chválospev č. 456. 1. verš : „Stádočko malé, nezúfaj...“